

قه گوهاستانان

شعر: ئیبراهیم مه حموود

وه رگیژان و ره خنه: محسن عه بدولپرهمان

ب گۆلان ناخۆ وی پرپوو
 بوو گۆلاف
 ب ئاراسته بان سینگی وی پرپوو
 بوو سرۆشت
 ب مومان دلۆ وی پرپوو
 بوو روژ
 ب جوگرافیا یی گیانی وی پرپوو
 بوو میژوو
 ب په لاتینکان ده ستین وی پرپوون
 بوو پاراستیه ک
 ب ریکان ته نشتین وی پرپوون
 بوو ئاراسته کهر*
 ب چافه ریپوونئ پینگافین وی پرپوون
 بوو ئاسۆ
 ب قالا هیئ خه یالین وی تژیپوون
 بی داوی بوو
 ب برویسیان هزرا وی پرپوو
 بوو خاک
 شه فا وی ب خه ونان داگرتی بوو
 بوو مزگینی
 روژا وی تژی ریرو بوو
 بوو هه دار
 ب په یسکان سیفاندا وی پرپوو
 بوو پاشه روژ
 ب ژیانئ له شی وی تژیپوو
 بوو هه رده می

ب ستیران سه ری وی پرپوو
 بوو ئاسمان
 ب کوپکان نه نییا وی پرپوو
 بوو چیا
 ب کانیمان چافین وی پرپوون
 بوو رویبار
 ب داران دیمی وی پرپوو
 بوو دارستان
 ب سترانان گو هیین وی پرپوون
 بوو نه فسانه
 ب بالنده یان ئافریا وی پرپوو
 بوو باخچه
 ب ئاوازان ده نگی وی پرپوو
 بوو مؤزیک

* بوصله

ده ستيپك:

دهق پيشينه و ره خنه پاشينه، تا دهق نه هيتته دارشين چ خواندن بو نابن، خواندن و ره خنه كرنا هه دهقه كي، ده ربرينه ژ ديتن و بوچوون، پاشخانه يا هزري-ره وشه نبيري و فرههنگا زمانه فاني - ده ربرينگه ري، كو د چوار پينگافان را ده ربازديت (تبييني، شيكرن، رافه كرن، هه لسه نگاندن)، دهق و ره خنه هه فته مامكه رن بي بي ئيك دوو د بيته نجامن.

(ناشوپه ده ستيپكا داهيتانتي يه) و دهق ناشوپه يه ب هيتنه ك راستين دمه هيت و داهيتنه هزرا وي تشتن دكته يي حه زژيدكته، له ورا وي دكته يا حه زژيدكته، نانكو به ره همي داهيتاي د هه ر بواره كي دا چ ويژه يان هوته ر، فه ديتن... بيت، گريداى حه ز و ناشوپا داهيتنه رييه، نه و نه ژ قلاهيي پيدا ديت، به لكو نه نجامي چالاكيه كا ده رووني يا نه رنييه، دبيت هانده ر و هايدانه خش بو شيانتي ل سه ر چيكرنا هه قبه ركرني، دارشتن رستنا هزر و حه زانقيسه رييه ب جوانناسي هاتييه رستن

نقيسه ر:

نه ربه بي بوويه) له و زريابن ب كي ره اتاي ل نه سپانيا ناسنامه يا خو يا نه وه يي ب شايان پاراست، لي مه لا ئوسمانتي وه كو گه له كان د ناف كورداندا نه شيا ناسنامه يا خو بپاريزيت!

گرنگيا بابته تي فه دگه ريت كو ويژه خو ديكه تيدا ره نكفه دانا جفاكيه، له ورا به رپرسياريا ره وشتي و مروفييني نقيسه ري و هوته رمه ندي يا گرانه! و نقيسه ري بليمه ت و داهيتنه ر ل توخيي فه گيپرائي و فه ژاندا بيدانكي ژ خافيي رانا وه ستيت، به لكو پيشيني دكته و تا رادده كن چاره سه رييان فه دبيني! د في ده قي دا شاعر دليگه رپانه كا بره همي ئيكن دايه، دگه ل جوداهيا ليگه رپانا بره همي ئيكن ل خودي بوو، و ليگه رپانا بره همي داويي ل خو يه.

ژينگه ها نقيسه ري:

نقيسه ري كورد د گه شته كا ل خو گه رپانتي دايه، ب گشتي توشي دووئالي يا كه سيه، نه و د شه ري ناسنامه يين نه ته وه يي، ديني، نيشتيماني دايه، هه روه سا نه و وه لاته كي خو دان ميراته كي دبريني ميژووي، ديني، جفاكي، ره وشه نبيري... ميراته كي گران زنجيره شه ران و نه فره تا فره داگيركه ريي ژ نه ژادين جودا و هه فدژ.. د ناف نه فان ژيياتيان و تيگه له بوونا نفس و تيگه ه و باوه رييان.. هه فركيپن ده رووني و نيمچه به رزه بوون پيداكر، و هه ر به رزه بوونه كي ليگه رپاني دفت!

ئبراهيم مه حمودي پتر ژ نقيسه ري ده قي ب هزرمه ند و وه رگير ده يتته نياسين، ژ بوشيا به ره همي وي فره به ره مه نديا وي ديارديت، ژ نافه روكا به ره همين وي ديارديت، كو ب گيان و هزر بازه كي زاگروسيه ل بوشاهيا ئاسمانتي وه لاتني روژي بلند دفرپت و، قايلنايت ده ست وارني چيا به رده ت و بجه ناهيتي، له و نه و ژ چوونتي به ره ف ده رباين باكوور يان بيا باين باشوور يي بترسه، نه كو به رزه بيت له و خو د چياين هزر و ناشوپا خو دا هشار دايه (ب شيويه ك ويژه يي)، پشتي داگيركه ري به خشيا ده ربريني ب زمانتي وي ژي ستاندي، له ورا بوشايا داهيانا ويژه يي يا نقيسه ري نو ب زمانتي داكييه، (چكو نه ز ب زمانتي داكيي نانقيسم، راما نا قتي نه وه نه ز مروفه ك نه خوانده فانم)، به ره همي وي ده ربرينه ژ نازارين گه لي وي، له ورا به ره همي وي دربرينه ژ هافيوونا وي ل وه لاتني وي و هافيياتيا وي دناف خه لكني وي دا و نه فه دژوارترين هه سته..

رولي نقيسه ري:

كه سن داهيتنه ر ژ نقيسه ر، هوته رمه ند.. هيما و نيشانا ناماژه كره بو وه لات و ملله تي خو، (زرياب ۷۸۹-۸۰۷، ز. ئاواز و مقام، ئاميرين موزيكي ب كوردي نافكرن، لي مه لا ئوسمانتي ميسلي ۱۸۰۴-۱۹۲۳ ز كو ل ئاميدي بوويه، به ره همي وي ب

دهق دهنگفه دانا هزرییه:

دهمی برههیم د رهوشا فه گوهاستان دبوریت و تپدا هزر و ئاشوفا خو ل پیش مه خوانده قانان مینا کراسی شوشتی رادتیخت!

ئهو نابیزیته هه تاف و هه یفی ئه وی ن ئافادبن، (ئه ز هه ز ژ ئافابوو یان ناکه م)! به لکو:

ب ستیران سه ری وی پر بوو

بوو ئاسمان

ب کوپکان ئه نییا وی پر بوو

بوو چیا

ب کانییان چاقین وی پر بوو

بوو رویار

ب داران دیمی وی پر بوو

بوو دارستان

ئه فه سه روست و هه بوونا وه لاتن وی یه، ئه وی ئاسمان، چیا، رویار و دارستان هه نه، لیگه پریانا وی ل تشته ک دییه، چنکو لیگه پریان ل تشتی به رزه نه ی به رچافه،

ب سترانان گو هی ن وی پر بوو

بوو ئه فسانه

ب بالنده یان ئاقریا وی پر بوو

بوو باخچه

ب ئاوازان دهنگی وی پر بوو

بوو موزیک

ب گۆلان ناخی وی پر بوو

بوو گۆلاف

ئه فسانه و داستانی ن دلداری، می رینی و سوارچاکی ن دپرن، گیان ب ئاوازی ن سه روستی ل سه مایی یه و ب گۆلاف هه زه ژ یانی مه سه ته!

ب ئاراسته یان سینگی وی پر بوو

بوو سه روست

ب مومان دلی وی پر بوو

بوو روژ

ب جوگرافیا یی گیانی وی پر بوو

بوو میژوو

ئاراسته یی ن چوار کناری ن خانی هیژ بو سینگی خوینه لونه و تاژی و توپله ل بهر د فه ناینه و، دلی وی ب هه لاتگه رییا روژی رو هه نه، هه ر برینه کا ل جوگرافیا له شی میژوو یه ک هه یه، هه ر داربه روییه ک جانگورییه که، هه ر که زوانه ک پی ره که، هه ر هه نارک، چه ناره ک ئه فینداره که...

ب په لاتینکان ده ستین وی پر بوو

بوو پاراستگه ه

ب ری کان ته نشتین وی پر بوو

بوو ئاراسته که ر

ب چافه ری بوونی پینگاقین وی پر بوو

بوو ئاسو

ب قلاهیی خه یالی ن وی تژی بوو

بی داوی بوو

ب برویسییان هه زرا وی پر بوو

بوو خاک

دقیت پاراستیه کی بو په لاتینکان پیژان بکه ت و ژ هه ر چوار کناران ری ره وان بو فه که ت و ئاراسته که ران ل دوو ریانا

ب گه هشتنا پيسكان بۆ سيفاندان / و / هه رده ميی ب تژیوونا له شی) کلیلدهت، ئه ری ژبلی په یامه کی ژ شاعری بۆ هه ر تاکه کی ملله تی خو، تو یی خوانده فان چ دبینی، ئه فقه زیده باری رامانی جوانناسییه ک دایه ده قی و خو شییه ک دایه خواندنی.

جوداهی:

کاری داهینای هه ر دمینیته رهنگه فهدانا ناخی داهینه ری و ریكا وی بو ده برینتی ب هه می ئه ری نی و نه ری نیی تی خو فقه، ل لایب به رامبه ر دا ره خنه و وه رگه تران دبیته ده برین ژ چاوانییا خواندن و تیگه هشتنا وه رگری، دبیت رافه کرنا خوانده فانی ب شیوه یه کی بیت، کو نفیسه ری هه ر تیدا نه کریت، هه ر ئه فقه یه خالا نه یینی ئه وا هیزی دده ت کاری داهینای.

ناوازه یا داهینه ری و حنیربه ندییا هه ری د قی چه ندی دایه، داهینه ر سینالۆکه ک نه یی د پاشییا شکه فقی فقه دبینیت، ده ه مان ده مدا که سی دی رۆناهیی دبینیت و ف له په قوتی بریقه ده چیت، بره هیمی مه حمودی ب لبین هه ر و چه زلیکریتن خو ده ستییکر، بره هیمی پیخه مبه ری ژی ل ده ستییکن ستیر هژمارتن.

ژێده ر:

- سایتی Welatê Me
- عبدالحمید المدری، نظره عامه فی النقد الادبی، موقع الجزیره، ۲۰۱۹/۲/۲
- محسن عبدالرحمن، (ثمره ترکیه من شجرة کوردیه)، مجله الحوار (۸۰) قامیشلو.
- مقالات فی النقد الادبی، ۲۰۱۴
- ئه نترتیته

دانیت، ئه گه ر د ژیواری دا نه شیابیت بکه ت، ئه فقه د هه ر خۆ دا نه خشه و پلاندانان و ئینیه ت ئینا، وزه یا برویسیا هه ری رۆناهی دا ده روونی ئینا زمان ده بری، پشتی ژ باوه ریی تژیووی...

شه فا وی ب خه ونان داگرتی بوو

بوو مزگینی

رۆژا وی تژی ری ره و بوو

بوو هه دار

ب په یسکان سیفاندا وی پر بوو

بوو پاشه رۆژ

ب ژیانی له شی وی تژیووی

بوو هه رده می

ره شه شه ف درژی بوو.. لی ژ خه ونان سته ورنه بوو.. له و ستیرا ئه لندی سواری سیمه رخا مزگینی هات.. ئه و ری ره ویی فه کرین له یلانا خه ونین ئاشوی کرن میرگا هه دارا ئۆمیدان، سینگی وی بو هیلین و ئه نییا وی رووگه هه... ل سفاندا وی بالنده و په لاتینکان گو فهدند گریدا.. پاراستگه ها پیژانگری فه ژیا فقه و بشکفیه.. له و ئه و د هه رده میی دا دژیته!

هیمه گه ری:

مه به ست ژ هیمه گه ری ریكا بکارئینانا هیمه یانه د ده قی دا، وه کو ده رازینک بۆ تیگه هان، ده می کو هیمه د مژه ویوونی دا دخه ندقی، هه ر بۆه ایه کی ئاماژه یی ل سه ر بنه مایی هایدان و تیربوون و کورترکتی و لی زیده کرنا ره هه ندین جوانناسی یه، ئه فقه ریخۆشکه رن بۆ رافه کرنی: / په یسک = پاشه رۆژ، / خه ون = مزگینی، / په لاتینکان = پاراستگه هه، / گو هیی = ئه فسانه... شاعری پیسه کارانه هیمه ب شیوه یی زنجیره یی داینه دو یف ئیک، (ب ستیران سه ری وی پر بوو) ده سیییکر دا ل داوین شعرا خو ب پیکفه گریدانا (پاشه رۆژی